

OPDRACHT 5

Bekijk het begin van *In Oranje*.

- Welke verschillen zie je tussen de film en het scenario?
- Leg bij elk verschil uit of je het een verbetering of een verslechtering van het scenario vindt.
- Ben je benieuwd naar het vervolg van *In Oranje*? Waarom wel of waarom niet?

OPDRACHT 6

Science fiction.

- Wat is science fiction?
- Welk boek of welke film die tot het genre science fiction hoort, ken je?

OPDRACHT 7

Lees tekst 2, het begin van *De Hongerspelen*.

- Kun je je het verhaal uit tekst 2 goed voorstellen? Leg je antwoord uit.
- Waardoor is Noord-Amerika te gronde gegaan?
- Lijkt het je waarschijnlijk dat het Noord-Amerika in de toekomst zo zal vergaan?
- Waarom organiseert het Capitool de Hongerspelen?
- De bewoners van Panem kijken via beeldschermen naar de Hongerspelen. Hoe realistisch vind je dat gegeven?
- In welk opzicht doen de Hongerspelen je denken aan hedendaagse reality-series?

OPDRACHT 8

Nadenken over de toekomst.

- Waaruit blijkt dat tekst 2 een fragment is uit een sciencefictionboek?
- Is het beeld dat *De Hongerspelen* over de toekomst geeft, positief of negatief? Leg je antwoord uit.

OPDRACHT 9

Jouw oordeel.

- Noteer drie beoordelingswoorden die je vindt passen bij tekst 2.
- Leg elk woord uit met een citaat uit tekst 2.
- Ken je andere boeken of films die op *De Hongerspelen* lijken of is het een erg origineel boek?
- Het boek en de film van *De Hongerspelen* hadden veel succes. Waarom zou dat zijn?

2 De loting

Ik sta midden in een groep zestienjarige uit de Laag. We knikken gespannen naar elkaar en richten onze aandacht dan op het podium dat voor het Gerechtsgebouw is opgesteld. Er staan drie stoelen op, een spreekgestoelte en twee grote glazen bollen, één voor de jongens en één voor de meisjes. Ik staar naar de strookjes papier in de meisjesbol. Op twintig daarvan staat in een keurig handschrift KATNISS EVERDEEN geschreven. Als de stadsklok twee uur slaat, loopt de burgemeester naar het spreekgestoelte en begint te lezen. Elk jaar weer hetzelfde verhaal. Hij vertelt over de geschiedenis van Panem, het land dat verrees uit de as van een gebied dat ooit Noord-Amerika heette. Hij somt de rampen op: de droogtes, de stormen, de branden, de oprukkende zee die zo vreselijk veel land verzwoeg, de bloederige oorlog om het beetje voedsel dat er nog over was. Het resultaat was Panem, een schitterend Capitool omringd door dertien districten, dat zijn inwoners vrede en voorspoed bracht. Toen kwamen de Donkere Dagen, de opstand van de districten tegen het Capitool. Twaalf werden er verslagen, de dertiende met de grond gelijk gemaakt. Het Verdrag van het Verraad leverde ons de nieuwe wetten op die de vrede zouden garanderen en, om ons er één keer per jaar aan te herinneren dat de Donkere Dagen zich nooit mogen herhalen, de Hongerspelen. De regels van de Hongerspelen zijn simpel. Als straf voor de opstand moeten alle twaalf districten één jongen en één meisje leveren die meedoen, de zogenoemde tributen. De vierentwintig tributen worden opgesloten in een enorme openluchtarena die uit van alles kan bestaan, van een gloeiend hete woestijn tot een barre ijsvlakte. Een aantal weken lang moeten alle deelnemers op leven en dood met elkaar vechten. De tribuut die als laatste overblijft, heeft gewonnen. Door kinderen uit onze districten te plukken en ze te dwingen elkaar te vermoorden terwijl wij toekijken helpt het Capitool ons eraan herinneren dat we volledig aan hun genade zijn overgeleverd. Dat we geen schijn van kans maken nog een opstand te overleven. Om de vernedering en marteling compleet te maken, verlangt het Capitool van ons dat we de Hongerspelen als een feestelijke gebeurtenis zien, een sportevenement waarbij elk district zijn krachten met de anderen kan meten. Vanaf je twaalfde doe je voor het eerst mee met de boete. Dat jaar wordt je naam één keer ingeschreven. Op je dertiende twee keer. En zo gaat het door tot je achttien bent, het laatste jaar dat je meedoet, dan gaat je naam zeven keer in de bol. Dat geldt voor elke inwoner in alle twaalf districten van heel Panem. Maar er zit een addertje onder het gras. Stel je voor dat je arm en hongerig bent, zoals wij. Je kunt ervoor

kiezen om je naam meerdere keren in te schrijven, in ruil voor voedselbonnen. Het is tijd voor de trekking. Effie Prul zegt wat ze altijd zegt: 'Dames gaan voor!' en loopt naar de glazen bol met de meisjesnamen erin. Ze steekt haar hand in de bol, woelt eens flink door de papiertjes en haalt er één strookje uit. De menigte houdt zijn adem in en daarna kun je een speld horen vallen en ik ben miselijk en hoop zo vurig dat ik het niet ben, dat ik het niet ben, dat ik het niet ben. Effie Prul loopt terug naar het spreekgestoelte, strijkt het strookje papier glad en leest de naam luid en duidelijk voor. En ik ben het niet. Het is Primrose Everdeen.

Bron: Suzanne Collins, *De Hongerspelen*

3 Vrijdag 17 juli 2048 21.55 uur

'Oké. Nu!' commandeerde de bestuurder van de zwarte bestelbus. De twee andere mannen pakten snel hun masker en trokken dat over hun hoofd. 'Jij ook. Zet op, dat ding!' snauwde de bestuurder. Alhoewel Noa er geen zin in had, besloot ze toch maar te gehoorzamen. Ze trok het masker over haar hoofd. Dat was voor de drie mannen het sein om in actie te komen. Ze sprongen uit de bestelbus, liepen op een draf naar de ingang van de bank en haalden – alsof ze dat vooraf zo hadden afgesproken – op exact hetzelfde moment een pistool uit hun jaszak. Noa volgde op een paar meter afstand. Toen de schuifdeuren automatisch opengingen, werd de bewaker overmeesterd die tegen een muur van het portaal geleund stond. Noa zag dat de bestuurder, en duidelijk de leider van het trio, de loop van zijn pistool tegen de buik van de bewaker aandrukte. 'Zorg dat die deuren vanaf nu gesloten blijven,' schreeuwde hij. Met trillende handen opende de bewaker een klein kastje aan de muur en toetste een code in op een toetsenpaneel. Na een schelle pieptoon sloten de deuren zich. 'Braaf,' zei de leider, terwijl hij de bewaker een liefkozend klapje in zijn gezicht gaf. Bijna gelijktijdig kneep hij in de nek van de bewaker die vervolgens als een slappe vaatdoek naar de grond ging. Noa had nog nooit gezien dat iemand zo snel en efficiënt werd uitgeschakeld. Een andere bankrover bond de handen en voeten van de bewusteloze bewaker vast. Daarna stormden de drie mannen de grote hal van de bank binnen. Daar was het een drukte van belang. Drie rijen mensen stonden voor de balies op hun beurt te wachten. Rechts achterin zaten wat bankemployeés achter hun bureau met klanten te praten.

'Dit is een overval. Iedereen liggen!' schreeuwde de leider. Om zijn woorden kracht bij te zetten, schoot hij twee keer in de lucht. Een paar vrouwen gilden. Een seconde later lag iedereen plat op de buik. 'Verroer je niet, anders ga je eraan!' 'Wie is hier de directeur?' Niemand reageerde. Het was nu vrijwel muisstil. Alleen een vrouw die vlak bij de ingang lag, jammerde zachtjes. 'Zijn jullie doof?' schreeuwde de bankrover nog harder. 'Wie is hier de directeur?' Achter een bureau ging heel aarzelend een wijsvinger de lucht in. De vinger was van een schichtig kijkende man. Zijn lichtgrijze overhemd had bijna dezelfde kleur als zijn gezicht, behalve onder zijn oksels. Een van de overvallers pakte de bankdirecteur in zijn nek en bracht hem naar de leider. 'Zo, dus jij bent hier de baas. Ik wil de code van de kluis. Snell!' 'Daar hebt u niets aan,' stamelde de directeur. 'De kluis zit op een tijdslot.' 'Flauwekul! Als je niet snel meewerkt, tuig ik een van je jonge, knappe balieslavinnetjes af.' De man liep naar de balie en sleurde een meisje erachter vandaan. Zelfs doodsbang was ze beeldschoon.

AUTEURSDOSSIER

RICHARD HASSINK

Richard Hassink (Deventer, 1965) werkt als journalist.

Op zijn dertiende las hij *Kruistocht in spijkerbroek* van Thea Beckman en nam hij zich voor om zelf ook zo'n boek te schrijven. Meer dan dertig jaar later schreef hij in een half jaar tijd *Elke seconde telt*.

Een recensent beoordeelde het boek zo: 'Het verhaal grijpt je al direct bij het eerste hoofdstuk bij de strot en laat je vervolgens 238 pagina's lang niet meer los. De opmerkelijke mix van fantasie en realiteit geeft het verhaal iets magisch, maakt het onweerstaanbaar.'

OPDRACHT 10

Lees tekst 3, het begin van *Elke seconde telt*.

- Wat is er in 2048 anders dan nu?
- En wat is hetzelfde?
- Is het beeld dat *Elke seconde telt* over de toekomst geeft, positief of negatief? Leg je antwoord uit.

OPDRACHT 11

Vergelijk tekst 2 en 3 met elkaar.

- In welke tekst is het beeld dat van de toekomst gegeven wordt, het gemakkelijkst te begrijpen? Leg je antwoord uit.
- In welke tekst vind je het meest waarschijnlijke beeld van de toekomst?
- Het jaar waarin tekst 3 speelt, staat als titel boven het fragment. In welk jaar tekst 2 speelt, is onduidelijk. Waarom zou de schrijfster het jaar niet vermelden?
- Blijft tekst 2 of tekst 3 het dichtst bij het heden?
- Welke tekst spreekt je aan? Leg je antwoord uit.

OPDRACHT 12

Verfilm een boek.

- Is tekst 2 of tekst 3 het gemakkelijkst te verfilmen? Leg je antwoord uit.
- Noteer een zin uit tekst 2 die je moeilijk kunt verfilmen.
- Kun je een manier bedenken om die zin toch te verfilmen?
- Hoe zou je de gedachten van Noa in de laatste alinea van tekst 3 kunnen gebruiken in een verfilming?

OPDRACHT 13

Lees het auteursdossier.

- Zoek op wat de overeenkomst is tussen *Elke seconde telt* en *Kruistocht in spijkerbroek*.
- Zoek uit of *Elke seconde telt* succes heeft gehad.
- Leg met voorbeelden uit tekst 3 uit wat een *mix van fantasie en realiteit* is.

OPDRACHT 14

Kijk terug. Kloppen de volgende stellingen? Leg telkens je antwoord uit.

- De regisseur heeft bij een verfilming de belangrijkste taak.
- Het boek is beter dan de verfilming van dat boek.
- Goede science fiction leert je iets over onze tijd.

Dat gaat helemaal verkeerd, dacht Noa. Straks vallen er doden.

‘Jullie wilden toch geen slachtoffers?’ riep ze vertwijfeld.

De leider begon hard te lachen. ‘Het is hier geen speeltuin, dom wicht.’ Hij richtte zijn aandacht weer op de medewerkster en haar directeur. ‘Als je me niet binnen drie seconden de kluiscode geeft, schiet ik haar dood.’

De bankrover dwong het meisje op haar knieën en zette zijn pistool tegen de achterkant van haar hoofd. De directeur die door een andere overvaller in een wurggreep gehouden werd, bleef zwijgen.

‘Oké, ik tel af. Drie, twee, één...’

‘Stop het programma!’ riep Noa.

De overvallers verdwenen als sneeuw voor de zon, het interieur van de bank vervaagde en Noa was weer in haar eigen, vertrouwde omgeving. Wat een dom idee, dacht Noa. Ze had spijt van haar keuze om afleiding te zoeken in een avondje interactieve tv. Misschien was het ook niet slim geweest om zo’n gewelddadige film uit de jaren tachtig van de vorige eeuw te kiezen. Van al die primitieve criminelen werd Noa niet vrolijker. Ze maakte zich nu al bijna 24 uur enorm veel zorgen over haar grootvader.

Noa zette haar videobrill af, liet zich uit de grote tv-stoel glijden en liep naar de grote ramen van de woonkamer. In de stad beneden haar was het rustig. Niet uitzonderlijk, want het onweerde. De terrasjes die overdag drukbezet waren geweest, waren nu stil en verlaten. Hier en daar zag ze een paraplu voorbijschuiven. Gek, dacht ze, dat er nog geen alternatief is bedacht voor een paraplu. In 2048 was het mogelijk om jezelf naar een andere plek te teleporteren, om mee te spelen in een interactieve film en om jezelf te genezen van kwaaltjes met een speciaal laserapparaat. Maar een oplossing om droog te blijven als het regende, was er niet.

Bron: Richard Hassink, *Elke seconde telt*

FICTIETAAK

Kijk terug op dit schooljaar.

Neem de uitwerking van de opdracht op in je fictiedossier.

- Maak een lijstje van de drie beste boeken die je hebt gelezen.
- Maak een lijstje van de drie beste boekentips die je kreeg.
- Maak een lijstje van de drie beste films die je hebt gezien.
- Kies een boek of een film uit één van de lijstjes.
- Zoek afbeeldingen bij je film of boek.
- Maak een poster waarmee je je klasgenoten ervan overtuigt dat je boek of film voor hen de moeite waard is. Gebruik niet meer dan vijf zinnen.
- Print je poster.

LEESTIP

Kruistocht in spijkerbroek Thea Beckman

Dolf uit Amstelveen geeft zich op als proefkonijn: hij zal door een materie-transmitter teruggeflitst worden naar de middeleeuwen om daar één middag een kijkje te nemen. Maar door een foute berekening komt hij op een andere plek terecht dan de bedoeling was. Om vijf uur moet Dolf weer op de afgesproken plek staan om teruggeflitst te worden naar de twintigste eeuw. Dat gaat niet lukken ...

Kruistocht in spijkerbroek is een echte klassieker. Het verscheen in 1973 voor het eerst, maar wordt nog steeds gelezen.

In 2006 verfilmde Ben Sombogaart het boek. Daar had hij 11 miljoen euro voor nodig. Meer dan vierhonderd duizend mensen gingen er in Nederland voor naar de bioscoop.

